

PERSBERICHT | vrijdag 8 september 2023

Stichting Lezen en Schrijven: niet investeren in een aanpak van laaggeletterdheid kost werkgevers veel geld

Investeren in basisvaardigheden (lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden) van werknemers biedt grote kansen voor werknemers en werkgevers. Door hierin te investeren, neemt onder meer de kans op ziekteverzuim af. Dat komt bijvoorbeeld doordat er dan minder bedrijfsongevallen voorkomen. Ook is het waarschijnlijk dat werknemers langer bij hun werkgever blijven, wanneer zij beter leren lezen, schrijven, rekenen en omgaan met digitale systemen en computers. De voordelen overtreffen de kosten van de scholing in basisvaardigheden. Toch benutten veel werkgevers deze kansen nog niet. Dat is zonde. Dat stelt Stichting Lezen en Schrijven op Wereldalfabetiseringsdag. Vandaag start de jaarlijkse Week van lezen en schrijven, die loopt tot en met vrijdag 15 september. Veel bedrijven, gemeenten, scholen en Taalhuizen organiseren activiteiten over het onderwerp laaggeletterdheid.

Laaggeletterdheid op de werkvloer

Van alle Nederlanders tussen de 18 en 65 jaar hebben ruim 1,8 miljoen mensen moeite met lezen, schrijven en/of rekenen. Ongeveer 57 procent daarvan heeft een betaalde baan. Moeite hebben met lezen, schrijven en/of rekenen heeft gevolgen. Je hebt dan een slechtere positie op de arbeidsmarkt dan mensen met goede basisvaardigheden. Zo vind je moeilijker een baan. En als je eenmaal een baan hebt, is het lastiger om die te houden. Bijvoorbeeld door veranderingen in het bedrijf die je niet goed kunt volgen. Als je moeite hebt met lezen en schrijven, heb je vaker een beroep met een lager salaris, waarin zwaar lichamelijk werk wordt gedaan. Zo werken veel laaggeletterden in sectoren als de schoonmaak, bouw, industrie en landbouw. PWC berekende in 2018 dat mensen als gevolg van hun lage taalvaardigheid jaarlijks 572 miljoen euro aan inkomsten mislopen. Voor werkgevers is het belangrijk om te investeren in de basisvaardigheden van deze werknemers. Gebeurt dit niet, dan hebben zij onvoldoende mogelijkheden om zich succesvol bij te scholen als veranderingen in hun beroep of lichamelijke klachten daarom vragen. Daarnaast kan scholing bijdragen aan minder verzuim en minder verloop.

André Hertog, directeur afvalverwerkingsbedrijf Irado:

“Ik vind het belangrijk dat onze medewerkers zich continu ontwikkelen, vooral omdat bepaalde beroepen vereisen dat werknemers bijvoorbeeld kunnen lezen en schrijven. Het is ook belangrijk, omdat ons bedrijf zich voortdurend ontwikkelt. Als je niets doet aan de basisvaardigheden van je medewerkers loop je als werkgever vanzelf tegen allerlei problemen aan.”

Kosten en baten aanpak laaggeletterdheid

Wat zijn de kosten en baten nu eigenlijk van een aanpak van laaggeletterdheid op de werkvloer? Uit een literatuurstudie door Stichting Lezen en Schrijven blijkt dat daar nog maar weinig over bekend is. Wat bestaand onderzoek in ieder geval aantoont, is dat laaggeletterde werknemers een grotere kans hebben vervroegd uit te vallen ten opzichte van andere werknemers. Dit komt onder andere door gezondheidsproblemen, die gerelateerd zijn aan het moeite hebben met lezen en schrijven. Zo vergroot laaggeletterdheid de kans op bedrijfsongevallen, bijvoorbeeld door het niet goed begrijpen van (veiligheids)instructies. Tussen de vijf en tien procent van de zware ongevallen op de werkvloer is het gevolg van taalproblemen. In 2021 hebben tussen de 3.700 en 7.400 werknemers in Nederland een ongeval met ten minste vier dagen verzuim meegemaakt als gevolg van taalproblemen op de werkvloer.

Verloop

Ook keek Stichting Lezen en Schrijven naar de relatie tussen laaggeletterdheid en verloop. Uit bestaand onderzoek blijkt dat na scholing in basisvaardigheden de tevredenheid van werknemers over hun werk toeneemt en het verloop beduidend afneemt. Zo meldt een Brits onderzoek onder meer dan 4000 werkgevers dat 37 procent van hen een afname van personeelsverloop ziet, gerelateerd aan een training in basisvaardigheden. Een grootschalige Australische studie naar de baten voor werkgevers van scholing in basisvaardigheden laat een afname van kosten door personeelsverloop van 9% zien.

Aanbevelingen voor werkgevers

Stichting Lezen en Schrijven roept werkgevers op via om- en bijscholing te blijven investeren in medewerkers met beperkte basisvaardigheden. Het bespaart veel kosten en het is belangrijk om te voorkomen dat deze groep werknemers uitvalt of niet kan doorstromen of omscholen. Met de krappe arbeidsmarkt is iedereen nodig. De stichting komt met enkele aanbevelingen:

- Vergroot de bewustwording onder het personeel door voorlichting over de financiële en niet-financiële voordelen voor werknemer en werkgever. Ook is het belangrijk dat men binnen branches kennis en praktijkervaringen deelt.
- Maak gebruik van ex-laaggeletterde ervaringsdeskundigen om het onderwerp bespreekbaar te maken.
- Zoek deskundig advies en ondersteuning bij het vinden van de juiste scholing. Werkgevers zijn dikwijls bang om medewerkers af te schrikken als zij scholing op de werkvloer willen voorstellen en weten vaak niet wat er allemaal mogelijk is. Zij kunnen terecht bij onder andere: het Expertisepunt Basisvaardigheden, het Leerwerkloket, de aanbieders van de scholing in basisvaardigheden, het Werkgeversservicepunt, Stichting ABC of de website taalwerkt.nl van Stichting Lezen en Schrijven.

Geke van Velzen, directeur-bestuurder Stichting Lezen en Schrijven:

“Stichting Lezen en Schrijven vindt dat werkgevers een grote rol hebben bij de aanpak van laaggeletterdheid. Maar we zien dat nog onvoldoende werkgevers investeren in de basisvaardigheden van hun werknemers. Niet investeren kost werkgevers veel geld, blijkt uit onze literatuurstudie. Het levert ze veel op, zo zien wij in de praktijk. Laaggeletterde werknemers zorgen voor een hoger ziekteverzuim. Werknemers met voldoende basisvaardigheden hebben meer mogelijkheden als veranderingen in hun beroep of lichamelijke klachten daarom vragen. Na scholing zijn werknemers gelukkiger, gezonder en meer tevreden met hun werk. Het is daarom belangrijk om de bewustwording over het onderwerp bij werkgevers te vergroten. Dán kunnen werkgevers nog beter investeren in bijvoorbeeld scholing. Met de huidige krapte op de arbeidsmarkt is het noodzaak dat iedereen kan meedoen.”

Noot voor de redactie, niet ter publicatie

Mediacontact

Voor interviewaanvragen en/of informatie over het werk van Stichting Lezen en Schrijven kunt u contact opnemen met persvoorlichter Jan-Willem Heijkoop. Hij is bereikbaar op het telefoonnummer 06 – 29 08 86 54.